

EARTH ดันพันธกิจ “๕ ปี ๕ เมือง ๕ ประเทศ” ขยายธุรกิจเหมืองถ่านหินในต่างประเทศ

นางสาวกิตตินันท์ อินมูล
กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
สำนักบริหารยุทธศาสตร์

สภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นทำให้โรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งเปลี่ยนมาใช้พลังงานความร้อนจากหม้อไอน้ำที่สามารถใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงได้ โดยถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้าของโลก ถ่านหินนอกจากจะใช้ผลิตไฟฟ้าแล้วยังใช้ในภาคอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมถลุงเหล็ก ปูนซีเมนต์ กระจก อาหาร เป็นต้น ส่วนสารเคมีต่าง ๆ ในถ่านหินยังสามารถแยกออกมาเพื่อใช้ในการผลิตพลาสติก น้ำมันหัตถ์ ไฟเบอร์สังเคราะห์ ปุ๋ยและยาได้ เนื่องจากถ่านหินสามารถใช้เป็นวัตถุดิบทดแทนที่ให้ความร้อนได้ใกล้เคียงกับน้ำมันเตาและก๊าซธรรมชาติ อีกทั้งยังมีราคาถูกกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับราคาต่อปริมาณความร้อนที่ได้ (บาทต่อกิโกลแคลอรี) ความต้องการถ่านหินทั้งตลาดในประเทศและตลาดโลกจึงมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของสภาวะเศรษฐกิจและราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น

สำหรับประเทศไทยมีแนวโน้มการใช้ถ่านหินสูงขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะการใช้ในด้านการผลิตไฟฟ้า รวมถึงการขยายตัวทางอุตสาหกรรมซึ่งใช้ถ่านหินเป็นพลังงานในการให้ความร้อน การใช้ถ่านหินในประเทศไทยเป็นการใช้ในลักษณะที่เป็นเชื้อเพลิงสันดาปโดยตรงและใช้เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตและใช้ความร้อนใน ๒ ภาคการผลิต คือ การผลิตไฟฟ้า และ ภาคอุตสาหกรรม ถ่านหินที่ใช้ในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าร้อยละ ๘๑ ที่เหลือร้อยละ ๑๙ ใช้ในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเรียงตามลำดับการใช้จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อุตสาหกรรมซีเมนต์ กระจกเยื่อไฟเบอร์ อาหาร ปูนขาว ไบยาสูบ โลหะ แบตเตอรี่และอื่น ๆ ถ่านหินที่ใช้เป็นถ่านหินที่ผลิตได้ในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งในปี ๒๕๕๕ มีปริมาณการนำเข้าพลังงานประเภทถ่านหินบิทูมินัสอยู่ที่ ๗,๖๓๙,๐๐๐ ตัน (ข้อมูลจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน) โดยมีการนำเข้าถ่านหินจากประเทศอินโดนีเซียมากที่สุดประมาณร้อยละ ๘๓.๔๓ รองลงมาได้แก่ ออสเตรเลีย สเปน ลาว ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และอื่น ๆ ตามลำดับ

แหล่งนำเข้าถ่านหินที่สำคัญ ๑๕ อันดับแรกของไทย (มกราคม – เมษายน ๒๕๕๖)

ลำดับที่	ประเทศ	สัดส่วน
๑	อินโดนีเซีย	๘๓.๔๓
๒	ออสเตรเลีย	๑๐.๐๗
๓	สปป. ลาว	๑.๘๔
๔	ฟิลิปปินส์	๑.๗๙
๕	เวียดนาม	๑.๖๘
๖	ฝรั่งเศส	๐.๔๔
๗	สหรัฐอเมริกา	๐.๒๒
๘	จีน	๐.๑๗
๙	สหราชอาณาจักร	๐.๑๕
๑๐	เยอรมนี	๐.๐๗
๑๑	ลิทัวเนีย	๐.๐๗
๑๒	เอสโตเนีย	๐.๐๔
๑๓	เมียนมาร์	๐.๐๒
๑๔	เนเธอร์แลนด์	๐.๐๒
๑๕	ญี่ปุ่น	๐.๐๑
รวม		๑๐๐

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ , www.ops3.moc.go.th (วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖)

การเลือกนำเข้าถ่านหินขึ้นอยู่กับคุณภาพและระยะทางขนส่งเพื่อให้ได้ถ่านหินที่มีคุณภาพดีในราคาที่เหมาะสม ทั้งนี้ อุตสาหกรรมการจัดจำหน่ายถ่านหินในประเทศไทยมีผู้ประกอบการไม่มากนัก ผู้ประกอบการรายใหญ่ เช่น บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) (BANPU) บริษัท ค้าสาทลชีเมนต์ไทย จำกัด (SCT) และ บริษัท ลานนาวิซอร์สเชส จำกัด (มหาชน) (LANNA) เป็นต้น ผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก เช่น บริษัท ยูนิค ไมนิ่ง เซอร์วิสเชส จำกัด (มหาชน) (UMS) บริษัท เอเชียกรีน เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน) (AGE) บริษัท เอ็นเนอร์ยี เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) (EARTH) และบริษัท ไทยแคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TCC) เป็นต้น

ในบทความนี้เราจะมาทำความรู้จักกับบริษัท เอ็นเนอร์ยี เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) หรือ EARTH ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ประกอบการอุตสาหกรรมถ่านหินที่ได้เปิดดำเนินการเหมืองถ่านหินที่ประเทศอินโดนีเซียและพม่าอยู่ในขณะนี้

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) หรือ EARTH เดิมชื่อ บริษัท แอ็ดวான்พ่นท์ แอนด์ เคมิเคิล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สีทาอาคาร สีอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสี ปัจจุบันได้เลิกกิจการดังกล่าวแล้ว และได้หันไปประกอบธุรกิจการเป็นผู้จำหน่าย ถ่านหินให้แก่กลุ่มลูกค้าที่มีความต้องการใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงในกระบวนการผลิต โดยมีบริษัทในเครือ ๒ บริษัท คือ บริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เพอร์เฟค จำกัด เป็นผู้นำเข้าถ่านหิน คัดแยกขนาดและขายถ่านหินให้แก่ลูกค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งทำหน้าที่ขนส่งถ่านหินให้แก่ลูกค้าในประเทศ และบริษัท PT TRI TUNG GAL PITRIATI (TTP) เป็นบริษัทที่อยู่ในประเทศอินโดนีเซีย และได้รับสัมปทานจากรัฐบาลให้สามารถ ขุดถ่านหินในอินโดนีเซียได้

EARTH เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเหมืองถ่านหินและจัดหาถ่านหิน โดยขุดจากเหมืองที่ได้รับ สัมปทานในต่างประเทศและนำเข้าเพื่อจำหน่ายให้แก่ลูกค้าในสัดส่วนการขาย ๑๖ : ๘๔ ของลูกค้าใน ประเทศและต่างประเทศ โดยการขายในประเทศบางส่วนเป็นการขายผ่านบริษัทตัวกลาง (Trader) ซึ่งจะ นำถ่านหินไปจำหน่ายให้กับผู้ใช้ถ่านหินโดยตรง (End User) ที่อยู่ในต่างประเทศและบางส่วนมีการจำหน่าย โดยตรงไปยังโรงไฟฟ้าในประเทศจีน ขณะที่กลุ่มลูกค้าภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ใช้ถ่านหินประเภท บิโอมินัส ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมผลิตกระดาษ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมฟอกย้อม เป็นต้น ในปัจจุบัน EARTH ดำเนินการจัดหาถ่านหินจากเหมืองถ่านหินและจัดซื้อจากกลุ่มเจ้าของถ่านหินรายอื่นใน ประเทศอินโดนีเซียเป็นหลัก โดยสามารถจัดส่งให้กับลูกค้าต่างประเทศผ่านทางเรือขนส่งที่ประเทศอินโดนีเซีย ได้ทันที ขณะที่ถ่านหินบางส่วนจะถูกนำเข้ามายังโรงงานเพื่อการคัดแยกขนาดตามวัตถุประสงค์และความ ต้องการใช้งานของลูกค้าในประเทศแต่ละรายต่อไป

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

EARTH กำหนดวิสัยทัศน์เอาไว้คือ “เป็นผู้ประกอบการในการจำหน่ายถ่านหินของประเทศไทยและ ภูมิภาคอาเซียนอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ รักษาสิ่งแวดล้อมและ การบริการระดับมาตรฐานสากลมุ่งหน้าสู่ตลาดโลกอย่างไม่หยุดยั้ง”

ในปี ๒๕๕๕ EARTH ได้กำหนดพันธกิจใหม่ คือ “๕ ปี ๕ เหมือง ๕ ประเทศ” โดยมีเป้าหมายว่า ภายใน ๕ ปีบริษัทจะต้องมีเหมืองถ่านหินไม่ต่ำกว่า ๕ เหมือง ใน ๕ ประเทศ โดยแต่ละเหมืองจะมีปริมาณ สำรองถ่านหินประมาณ ๓๐ - ๔๐ ล้านตัน

EARTH ให้ความสำคัญกับการจัดหาเหมืองถ่านหินเป็นของตนเองเพื่อเปลี่ยนสถานะบริษัทจากธุรกิจ ซื้อมาขายไป (Trading) มาเป็นเจ้าของเหมือง (Miner) และในปี ๒๕๕๔ บริษัทได้ซื้อเหมืองถ่านหินใน ประเทศอินโดนีเซียแล้ว ซึ่งมีปริมาณสำรองถ่านหินทั้งสิ้น ๗.๔ ล้านตัน และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ “๕ ปี ๕ เหมือง ๕ ประเทศ” ในปี ๒๕๕๕ EARTH ได้ลงนามข้อตกลงการดำเนินงานร่วมกันในการเปิด

เหมืองถ่านหินในประเทศพม่า (Joint Operating Agreement) กับ บริษัท อีสท์สตาร์ จำกัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

- สัมปทาน : บริษัท อีสท์สตาร์ จำกัด เป็นผู้ได้รับสิทธิสัมปทานถ่านหิน มีเนื้อที่ ๑,๒๖๒ ไร่ อยู่ในพื้นที่รัฐทวาย ประเทศพม่า
- การขุดเหมืองและการจัดจำหน่าย : EARTH เป็นผู้ดำเนินการขุดทำเหมืองและจัดจำหน่ายถ่านหิน
- เงินลงทุน : EARTH เป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุนในการขุดทำเหมือง
- ปริมาณสำรองถ่านหิน : คาดว่ามีปริมาณสำรองถ่านหินไม่น้อยกว่า ๔๐ ล้านตัน ซึ่ง EARTH ว่าจ้าง Third Party เข้าไปดำเนินการเจาะสำรวจปริมาณสำรองถ่านหิน (Joint Ore Reserves Committee : JORC) หากผลสำรวจพบว่าปริมาณสำรองถ่านหินมีน้อยกว่า ๔๐ ล้านตัน บริษัท อีสท์สตาร์ จำกัด จะดำเนินการจัดหาสัมปทานแปลงอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ปริมาณสำรองถ่านหินรวมไม่น้อยกว่า ๔๐ ล้านตัน
- การทำเหมืองแร่ถ่านหินนี้เป็นการดำเนินงานร่วมกัน (Joint Operating Agreement) บริษัท ไม่มีการจ่ายผลตอบแทนให้บริษัท อีสท์สตาร์ จำกัด แต่บริษัทจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการดำเนินงานและมีการแบ่งสัดส่วนผลตอบแทนตามการมีส่วนร่วมไว้คือ บริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ ๗๐ และบริษัท อีสท์สตาร์ จำกัด ร้อยละ ๓๐

EARTH ใช้เงินลงทุนในการดำเนินธุรกิจเหมืองถ่านหินที่ประเทศพม่าอยู่ที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท และใช้เวลาถึง ๓ ปี ในการศึกษาข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการทำเหมืองถ่านหินที่ประเทศพม่า ร่วมกัน รวมทั้งข้อกฎหมายและความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งขณะนี้ได้เริ่มทำการขุดถ่านหินตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๕๖ และเริ่มจำหน่ายถ่านหินในเดือนเมษายน ๒๕๕๖ โดยจะขุดและขยายกำลังการผลิตอย่างต่อเนื่อง และจะมีการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรบางส่วนจากประเทศไทยไปผลิตที่ประเทศพม่าเพื่อช่วยในการบริหารด้านต้นทุนให้ต่ำลงและบริษัทจะมีรายได้จากเหมืองถ่านหินที่พม่าในช่วงครึ่งหลังปี ๒๕๕๖ และในอีก ๒ ปี EARTH จะทำการศึกษาเส้นทางในการทำถนนออกสู่ทะเลด้านตะวันตกของประเทศพม่า เพื่อทำท่าเรือเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายถ่านหินจากพม่าออกสู่อินเดีย ซึ่งจะทำให้สามารถบริหารต้นทุนด้านการขนส่งให้ต่ำลงและบริหารระยะเวลาการขนส่งถ่านหินให้กับลูกค้าได้ทันตามกำหนด

ทิศทางในอนาคต

EARTH ได้เตรียมความพร้อมที่จะขยายตลาดขายปลีกถ่านหินเพื่อเพิ่มฐานลูกค้าใน ๕ ประเทศ คือ ไทย จีน อินโดนีเซีย อินเดีย และกัมพูชา ด้วยการทยอยซื้อเหมืองถ่านหินแห่งใหม่เพิ่มขึ้นตามแผน “๕ ปี ๕ เหมือง ๕ ประเทศ” ซึ่งเหมืองถ่านหินในพม่านี้อีกเป็นเหมือง ๑ ใน ๕ เหมืองตามแผน หลังจากที่มีเหมืองแห่งแรกคือที่อินโดนีเซีย และด้วยการลงทุนซื้อเหมืองต้องใช้เงินลงทุนค่อนข้างสูง EARTH จึงได้วางแผนที่จะซื้อเหมืองปีละ ๑ เหมือง เป็นเหมืองที่มีขนาดปริมาณสำรองถ่านหินประมาณ ๔๐ ล้านตัน/เหมือง และมีกำลังการผลิตที่สามารถขุดได้ประมาณ ๔ ล้านตัน/ปี ซึ่งจะส่งผลให้ EARTH มีปริมาณสำรองถ่านหินประมาณ ๒๐๐ ล้านตันใน ๕ ปีต่อจากนี้ สำหรับแผนการซื้อเหมืองถ่านหินแห่งที่ ๓ ของบริษัท EARTH อยู่ระหว่างการศึกษาว่าจะลงทุนที่ประเทศใดซึ่งขณะนี้กำลังศึกษาความเป็นไปได้ที่ประเทศปาปัวนิวกินีและมองโกเลีย

อ้างอิง

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน , “สถิติพลังงานของประเทศไทย ๒๕๕๕” หน้า ๑๒ และ ๒๐
จรินทร์ ชลไพศาล, “สถานการณ์ถ่านหินนำเข้าปี ๒๕๕๓ และแนวโน้มปี ๒๕๕๔” <http://www1.dpim.go.th/ppr/paper.php>
บริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) , “รายงานประจำปี ๒๕๕๕” หน้า ๑๐, ๑๙ -๒๐ และ ๒๖
<http://energyearth.co.th>
www.naiwaen.com
www.newswit.com
www.ops3.moc.go.th
www.thaipr.net/energy
www.thaiviclub.com/forum/topic